

Aan de leden van de vaste commissie voor OC&W
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Betreft: Seksregistratie door de overheid

Leiden, 3 juni 2015

Geachte leden,

Op 18 juni a.s. vindt een Algemeen Overleg van uw commissies plaats met de ministers van Veiligheid en Justitie resp. van Onderwijs en Wetenschappen over het onderwerp seksregistratie door de overheid. Aanleiding is de brief van de regering d.d. 6 maart jl. [TK (2014-2015) 27659, nr. 76] waarbij U het onderzoeksrapport 'M/V en verder – seksregistratie door de overheid en de positie van transgenders' (Marjolein van den Brink, Jet Tigchelaar, Universiteit Utrecht) is aangeboden.

De Vereniging voor Vrouw en Recht 'Clara Wichmann' is verheugd dat het onderwerp seksregistratie op de politieke agenda is gekomen. De VVR is van mening dat sekse als juridische categorie zich zelf grotendeels overleefd heeft. Er is immers nog slechts een beperkt aantal materieel verschillende rechten aan de status van man resp. vrouw verbonden. Verschillen die soms meer terminologisch dan inhoudelijk van aard zijn. De politieke vraag die beantwoord moet worden is dan ook of de voordelen van het afschaffen van het sekse onderscheid in het recht opwegen tegen de praktische bezwaren die zulk een verandering zou oproepen.

De VVR ziet als groot voordeel van het afschaffen van het juridische sekse onderscheid dat daarmee ten principale wordt bevestigd dat sekse juridisch irrelevant is en seksediscriminatie niet geoorloofd is.

Zulk een stap biedt ook tegenwicht tegen de fictie dat de mensheid zou bestaan uit slechts twee soorten mensen, die – als groep – fundamenteel van elkaar verschillen - een fictie die ook de basis is voor de onderschikking van vrouwen aan mannen. De VVR onderschrijft de argumenten van de LHBT-beweging, dat het achterwege laten of anders inrichten van seksregistratie door de overheid resp. in officiële documenten een einde kan maken aan tal van soms pijnlijke problemen die transgenders ondervinden.

De VVR heeft op 13 november 2014 haar lustrumcongres gewijd aan 'Recht zonder m/v? Over het afschaffen van sekse als juridische categorie'. Voor- en tegenargumenten zijn daar gewisseld. De discussie over de modaliteiten van een dergelijke stap is nog lang niet uitgekristalliseerd, maar het belang van het onderwerp is wel stevig onderstreept.

De 'oplossing' die in een aantal landen wordt toegepast, namelijk de mogelijkheid om naast M en V een derde categorie 'X' in te voeren, is te beperkt. Niet alleen blijft in deze variant de seksdiscriminatie onverminderd in stand, ook doet de categorie ' X ' geen recht aan de vele varianten van sekse tussen man en vrouw in. Tijdens het VVR-lustrumcongres is daarover uitvoerig verhaald door de antropologe prof. dr. Saskia Wieringa. Ook het promotieonderzoek van cultuurwetenschapper Margriet van Heesch van begin juni 2015 inzake de tientallen vormen van intersekse waarbij geheel onduidelijk is hoe deze baby's met DSD zichzelf uiteindelijk zullen ontwikkelen, lijkt te pleiten voor een algeheel afschaffen van sekse categorisering.

De VVR is van ook van mening dat na bovengenoemd onderzoek van de Universiteit van Utrecht vervolgstappen moeten worden gezet. De VVR zou het zeer toejuichen indien de Staatscommissie Familierecht zou worden belast met het beantwoorden van de vraag hoe in het Nederlandse rechtssysteem het registreren van sekse zou kunnen worden afgeschaft, dan wel hoe het minder dwingend zou kunnen worden gemaakt, bijvoorbeeld door die registratie niet langer verplicht te stellen.

De VVR is gaarne bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Wij wensen dat het A.O. op 18 juni a.s. leidt tot een stap die het afschaffen van (onnodige) verplichte seksregistratie door de overheid verder brengt.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M.M. van der Burg', with a horizontal line underneath.

Mevrouw Mr. M.M. van der Burg,
voorzitter